

Hrvatska: Otkrica Generala Gotovine

Author: [Dominic Hipkins](#)

Hrvatski general u bekstvu preti da ce raskrinkati umesanost SAD u zauzimanju Krajine pre sest godina.

Istaknuti pristalica Ante Gotovine izjavio je da ce hrvatski general optuzen za ratne zlocine pokusati da dovede SAD u neugodnu poziciju ukoliko bude izrucen Haskom tribunalu.

"Ukoliko dodje do hapsenja, advokati generala Gotovine ce pozvati pojedince iz SAD da svedoce", rekao je prijatelj kontroverznog bivseg visokog oficira hrvatske vojske, Nenad Ivankovic, koji se nalazi na celu desnicarske organizacije HONOS, udruzenja za zastitu tekovina Domovinskog rata.

Generalove pristalice veruju da ce se tako razotkriti razmere americke umesanosti u operaciju "Oluja", vojnu ofanzivu hrvatske vojske na podrucju Krajine 1995. godine, koje je tada bilo pod kontrolom etnickih Srba. Nekoliko stotina srpskih civila je ubijeno ili nestalo posle zavrsetka vojne operacije. Oko 200.000 Srba je izbeglo u susednu Bosnu i Jugoslaviju. Potom je usledilo spaljivanje napustenih kuca cime je citava oblast pretvorena u pustos.

Vashington uporno odbacuje tvrdnje da je dao "zeleno svetlo" Hrvatskoj za zauzimanje zone pod zastitom Ujedinjenih nacija.

U julu mesecu je Haski tribunal otpecatio optuznicu protiv Gotovine kojom ga tereti za ove zlocine. General je ubrzo nestao u pokusaju da izbegne hapsenje.

Ivankovic, urednik dnevnog lista "Vjesnik" za vreme Tudjmanove vladavine, tvrdi da je bio jedan od onih koji su poslednji videli Gotovinu, te da ga je general ovlastio da govori u njegovo ime.

Ocito predosecajuci da se mreza haskih istrazitelja zatvara oko njega, Gotovina je proslog proleca odveo Ivankovica u staru vojnu bazu u blizini Zadra u Dalmaciji da bi mu ispricao o vezama americkih obavestajnih sluzbi sa hrvatskim vojnim i politickim vrhom neposredno pre operacije "Oluja".

Ovu bazu su navodno koristili americki operativci radi prikupljanja podataka koristeći spijunske bespilotne letilice. Podaci su potom prosledjivani Hrvatima.

"Gotovina mi je rekao da je to bila vazna baza za Amerikance jer im je poslužila kao zamena za bazu u Jadranu, na ostrvu Bracu, nakon sto ju je otkrio i o tome pisao splitski list 'Feral Tribun'," kaze Ivankovic.

Ivankovic, koji je takodje autor bestselera - biografije generala Gotovine, dodaje da mu je general rekao kako su SAD tacno znale sta Hrvati nameravaju. "On (Gotovina) se danas oseca izdanim zbog cutanja Amerikanaca kao i ljudi koje je poznavao. CIA je bila upoznata sa svim sto se desavalo tokom operacije 'Oluja', ali tada nije iznela nikakve primedbe," tvrdi Ivankovic.

Takodje je pokazao fotografije koje sugerisu da je general tesno saradjivao sa Amerikancima neposredno pre zauzimanja Krajine. Na jednoj fotografiji, objavljenoj u "Jutarnjem listu", vidi se Gotovina zajedno sa covekom koji je identifikovan kao Ivan Sarac, bivsi zamenik vojnog atasea pri americkoj ambasadi. Navodno je ova fotografija snimljena nekoliko dana pre pocetka vojne kampanje i na njoj Gotovina i Sarac poziraju na obroncima Dinare, iznad Knina, bivseg uporista pobunjenika, skupa sa jednim covekom u

americkoj vojnoj uniformi.

Na drugim fotografijama, koje je dobio IWPR, vidi se Gotovina sa slusalicama za simultani prevod na usima kako sedi ispred kompjuterskog monitora na kome se jasno uocava naslov "Program borbene obuke za staresine". Na drugoj slici general stoji ispod znaka na kome pise "Dobrodosli u centar za obuku Fort Irvin".

Pristalice generala Gotovine kazu da bi trebalo omoguciti dvojici istaknutih americkih diplomata, Piteru Galbrajtu i Ricardu Holbruku, da svedoce ukoliko general ipak zavrshi na optuzenickoj klupi u Hagu, posto bi oni mogli da dokazu da se Gotovina posteno borio, kao i da ukazu na razmere americke umesanosti u taj sukob.

Gotovina je imao bliske kontakte sa Galbrajtom, bivsim americkim ambasadorom u Zagrebu, i veruje da bi ambasador mogao da posvedoci da je general postovao zakone i obicaje rata tokom operacije "Oluja".

Holbruk, bivsi specijalni izaslanik SAD za Balkan, zabelezio je u svojim memoarima da je uspesno izvrshio pritisak na hrvatske snage u Bosni da zaustave svoje napredovanje prema srpskom uporistu u severnoj Bosni, Banjaluci, tokom ofanzive 1995. godine. Pristalice generala Gotovine tvrde da ova cinjenica potvrđuje njihovu teoriju da su SAD imale velikog uticaja na operaciju ponovnog zauzimanja Krajine.

Martin Bel, bivsi balkanski dopisnik BBC-ja koji je potom izabran kao nezavisni kandidat za poslanika u donjem domu britanskog parlamenta, izjavio je da je od sustinske vaznosti da svedoci poput Galbrajta i Holbruka budu pozvani u slucaju da se Gotovini bude sudilo u Hagu. "Sloboda generala Gotovine je u pitanju, stoga bi mu trebalo omoguciti da pozove kao svedoke svakoga ko bi mogao da pomogne u njegovoj odbrani," kaze Bel.

U medjuvremenu, u Hrvatskoj skoro sve politicke stranke kritikuju podizanje optuznice protiv Gotovine posto se operacija "Oluja" ovde smatra finalnom etapom u pobedonosnom pohodu Hrvatske ka nezavisnosti.

Mnogi odbacuju haske navode u optuznici prema kojima su snage pod komandom generala Gotovine bile angazovane na etnickom ciscenju tokom zauzimanja Krajine. "Tako nesto [etnicko ciscenje] prosto nije istina," izjavio je hrvatski premijer Ivica Racan na vanrednom zasedanju parlamenta u julu mesecu.

Ovde je opsteprihvaceno stanoviste da bi trebalo razmotriti americku ulogu u ovoj vojnoj operaciji ukoliko se Gotovina nadje na optuzenickoj klupi. "Ovo je vaznije od krivice ili nevinosti jednog coveka," kaze Zvonimir Cicak, osnivač Helsinskog komiteta za ljudska prava u Hrvatskoj.

Izvesno je da ce se u javnosti pojaviti detaljnije informacije o medjunarodnim vezama i kontaktima generala Gotovine. Ako, i kada, se general nadje u sudnici Haskog tribunala, moguće je da neće sedeti sam na optuzenickoj klupi. Americka spoljna politika na Balkanu bi se takodje mogla suociti sa unakrsnim ispitivanjem.

Dominic Hipkins je slobodni novinar trenutno nastanjen u Zagrebu.

Location: [Balkans](#)
[Macedonia](#)
[Albania](#)
[Serbia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/hrvatska-otkriva-general-gotovine>